Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Zaaknummer	Z-25-594824
Documentnummer	DOC-26-1255139
Naam commissielid	E. Salman
Fractie	CDA
Onderwerp	Commissievragen CDA Programmabegroting 2027
Datum waarop de vraag is gesteld	14 oktober 2026

Beantwoording uiterlijk woensdag 21 oktober 12:00 uur

Portefeuillehouder
Afdeling

Portefeuille Ruimte:
Woningbouw

1.	Op pag 15 gaat het over het toestaan van pre mantelzorgwoningen, vooruitlopend op de landelijke regelgeving. Dit kan toch al vijf jaar in onze gemeente, wat gaat u veranderen?
antwoord	Op dit moment zijn pré-mantelzorgwoningen nog vergunningplichtig binnen de gemeente Medemblik. Door dit vergunningvrij te maken, wordt het makkelijker om een mantelzorgwoning te plaatsen. Het Rijk heeft op dit moment het Besluit versterking regie volkshuisvesting in voorbereiding met een geplande inwerkingtreding op 1 januari 2027. Met dit besluit worden familiewoningen vergunningvrij en hiermee ook (pré-)mantelzorgwoningen. De inhoud van dit besluit is nog niet definitief. Als dit niet op de geplande datum door blijkt te gaan, kan de gemeente ervoor kiezen om mantelzorgwoningen zelf vergunningvrij te maken.
2.	Op pag 15 gaat het over het gemakkelijker maken van het splitsen van woningen. Ook deze optie bestaat al langer in onze gemeente. Het probleem dat hierbij vaak optreedt is de in beton gegoten parkeernorm. Bent u voornemens om de parkeernorm in dergelijke situaties meer flexibel te maken?
Antwoord	Het splitsen van een woning kan inderdaad tot meer parkeerdruk in de omgeving leiden. Dit omgevingsbelang dient dan ook meegewogen te worden. Heldere parkeernormen zorgen vaak voor duidelijkheid bij initiatiefnemers, terwijl maatwerk in andere situaties meer passend kan zijn. Begin volgend jaar zal de parkeernota door de gemeenteraad geactualiseerd worden waarbij een afweging gemaakt zal moeten worden tussen de heldere normen en de ruimte voor maatwerk.
3.	Sinds 2021 is onze gemeente aangesloten bij het Platform “De Woningmakers”. Wat zijn de jaarlijkse kosten en levert het onze gemeente iets op?

Antwoord	De Woningmakers organiseren het Bouwberaad Westfriesland waarbij overheden, marktpartijen en corporaties knelpunten agenderen in de woningbouw om tot versnelling te komen. Ook houden ze een publiek-private woningbouwmonitor bij en organiseren ze jaarlijks een symposium. De kosten voor Woningmakers zijn in 2026 € 10.300. Eind 2026 loopt de huidige samenwerkingsovereenkomst met Woningmakers af. De regiogemeenten zijn nu aan het kijken of en hoe de samenwerking zal worden voortgezet.

Klimaat

1.	Wij missen op pag. 16 en verder het streven naar het realiseren van zonnepanelen boven parkeerplaatsen. Is er in de begroting wel ruimte voor onderzoek hiernaar?
Antwoord	We voeren op dit moment dit onderzoek uit. We ontvangen ondersteuning vanuit de energieregio Noord-Holland.
2.	In 2026 zou er een lokaal hitteplan aan ons worden voorgelegd. Wat is hiervan de stand van zaken?
Antwoord	Dit regionale project loopt vertraging op. Door capaciteitsproblemen bij regiogemeenten kregen we de werkgroepen niet gevuld. Naar verwachting kunnen we begin november starten en leveren we het resultaat in de eerste helft van 2027 op.
3.	Het is onduidelijk wanneer de lantaarnpalen op het buitendijkse parkeerterrein kunnen worden aangesloten door Liander. Het is ons onduidelijk waarom exact dit project kennelijk geheel buiten de prioriteringslijst van het college valt. Die gaat namelijk over woningbouw en onderwijs. Waar in dit traject blijft dit parkeerterrein dan toch in beeld?
Antwoord	De beleidsregels gemeentelijke prioritering transportcapaciteit richten zich op de onderwijs- en woningbouwprojecten in Medemblik. Een parkeerterrein valt niet onder deze categorieën. De beleidsregels zijn dus niet van toepassing op de aanvraag voor stroom ten behoeve van de verlichting op een parkeerterrein. De stroomaanvraag voor de verlichting van het buitendijks parkeerterrein is aangevraagd ruim voor de inwerkingtreding van de beleidsregels, en volgt zijn eigen procedure en doorlooptijd. We hebben regelmatig contact met Liander over de voortgang. De aanvraag ligt nu bij de werkvoorbereiding van Liander, vervolgens wordt het overgedragen aan een aannemer die de aansluiting moet realiseren.

Verkeer

1.	In het GVVP staat het gewenste vrijliggend fietspad langs de Noorderboekert op Zwaagdijk opgenomen. Op de bewuste strook grond hebben we al voorkeursrecht gevestigd. Het gaat om een aanzienlijk stuk grond dat aangekocht zou moeten worden hiervoor. Waar in de begroting vinden we deze post terug?
Antwoord	Voor de aankoop van de benodigde gronden zijn op dit moment nog geen afzonderlijke middelen opgenomen in de begroting 2027. De aanleg van het vrijliggende fietspad maakt onderdeel uit van de bredere herinrichting van de Noorderboekert. De financiële consequenties, inclusief de benodigde grondverwerving, worden momenteel verder uitgewerkt en zullen op een later moment via een kredietvoorstel aan de raad worden voorgelegd.

Stedelijk water en riolering

1.	Op pag. 48 lezen we dat een deel van de duikers aan vervanging toe is. En dat hiervoor het vervangingskrediet wordt verhoogd. Wij willen graag van u weten of de duikers die worden vervangen, doorvaarbaar zullen zijn. (Afmeting minimaal 1.10 x 2.50)
Antwoord	De te vervangen duikers worden niet doorvaarbaar uitgevoerd. Het betreft hier het vervangen van duikers bij niet-doorvaarbare sloten. Het uitvoeren van duikers met een minimale afmeting van 1,10 x 2,50 meter heeft daardoor geen toegevoegde waarde. Overigens geldt voor vaarduikers bij de gemeente Medemblik een minimale afmeting van 1.50m hoog en 3.00 meter breed.
2.	Het aantal ongerioleerde percelen binnen de bebouwde kom was 18, in het jaar 2022. Hoeveel zijn dat er nu? En hoeveel buiten de bebouwde kom? Hebben we voldoende middelen voor onze riolering? Er heeft al een flinke inhaalslag plaatsgevonden om de meest kwetsbare plekken in onze gemeente aan te pakken maar er blijven knelpunten, vooral door meer adressen en door de klimaatverandering. In 2027 zal het programma stedelijk water en riolering worden geactualiseerd. Is het niet beter om nu al een inschatting te maken of het noodzakelijk zal zijn de financiële paragraaf goed onder de loep te nemen.
Antwoord	Het aantal ongerioleerde percelen binnen de bebouwde kom is nu 16. Dit zijn locaties waarvoor het Hoogheemraadschap met een maatwerkbesluit ontheffing heeft verleend. Het aantal ongerioleerde percelen buiten de bebouwde kom is circa 880. Op korte termijn hebben we voldoende middelen voor onze riolering. Om te zorgen dat we ook op de lange termijn voldoende middelen hebben voeren we als vast onderdeel van de actualisatie van het PSWR een kostendekkingsberekening uit. Die geeft de belangrijkste input voor de financiële paragraaf. .

Algemeen:

1.	Zijn er wettelijke taken die wij momenteel als gemeente niet kunnen uitvoeren?
Antwoord	Voor zover bekend zijn er op dit moment geen wettelijke taken die wij als gemeente niet kunnen uitvoeren.
2.	P. 19 kunt u uitleggen wat het 'saldo financieringfunctie' inhoudt en waarom het nu zo afwijkt van rekening 2025?
Antwoord	De daling van het saldo financieringsfunctie van € 846.000 (2025) naar € 182.000 (2027) wordt veroorzaakt door het uitvoeren van de investeringsagenda van Medemblik en de daarmee gepaard gaande forse uitgaven. Wij zien daardoor onze liquiditeitspositie afnemen. Wij verwachten in 2027 een beroep te moeten doen op de kapitaalmarkt.
3.	Op p. 28 is het 'Totaal hoofdstuk 3' 27%. Kunt u uitleggen waar dit getal vandaan komt?
Antwoord	Het percentage van 27% laat zien voor hoeveel procent de gemeente de kosten van Hoofdstuk 3 (zoals horecavergunningen en evenementen) terugverdient via de leges die inwoners of ondernemers betalen. In de tabel zijn de totale kosten voor deze diensten 114 (1 aan directe kosten + 64 aan loonkosten + 49 aan overhead). De gemeente krijgt hier via de leges 30 voor terug. Als de opbrengst van 30 wordt gedeeld door de gemaakte kosten van 114, komt u afgerond uit op 27% kostendekkendheid. Dit betekent dat de gemeente op deze diensten geld toelegt: voor elke euro die dit kost, betaalt de aanvrager gemiddeld 27 cent en legt de gemeente vanuit de algemene belastingmiddelen 73 cent bij. Per dienst verschilt dit binnen hoofdstuk 3.
4.	Op p. 46 wordt gesproken over de kosten voor renovatie/vervanging van bruggen. Heeft de gemeente inzichtelijk om welke bruggen het gaat en welke bruggen prioriteit hebben?
Antwoord	Ja. De gemeente heeft inzicht in de technische staat van de bruggen. Op basis van een recente inspectie wordt bepaald welke bruggen prioriteit hebben, hierbij zijn veiligheid, technische staat en risico's leidend. Enkele grotere betonnen verkeersbruggen vragen op termijn aandacht. Benodigde middelen zullen, wanneer nodig, tijdig via de P&C cyclus aangevraagd worden.
5.	Kunt u aangeven waarom op p. 58 bij Nieuwe leningen in 2029 20.000, - (x1000) staat opgenomen? Waar is deze lening voor?

Antwoord	De opname van € 20.000.000 aan nieuwe leningen in 2029 is noodzakelijk om de liquiditeitspositie van de gemeente Medemblik aan te vullen voor uitgaven die samenhangen met de meerjarige investeringsagenda. Leningen binnen de gemeentebegroting worden in basis niet aan één specifiek project gekoppeld, maar aan de totale liquiditeitsbehoefte (totaalfinanciering). De lening dient om de betalingsverplichtingen op te vangen die voortkomen uit reeds geautoriseerde kapitaalintensieve projecten.
6.	Over het project ombuigingen op p. 90 vernemen wij graag meer informatie. Kunt u iets uitgebreider aangeven waar u de 380.000,- voor nodig heeft?
Antwoord	Wij zetten het aanvullende frictiebudget van € 380.000 in om tijdelijk extra capaciteit en externe expertise in te schakelen voor de uitvoering van de verbrede aanpak van het Project Ombuigingen. Hiermee versterken we de projectleiding en bieden we financiële en inhoudelijke ondersteuning bij het inventariseren, analyseren en uitwerken van ombuigingsmogelijkheden binnen de drie sporen 'Anders organiseren', 'Beleidskeuzes' en 'Inkomsten'. Zo onderbouwen we mogelijke maatregelen zorgvuldig en bereiden we concrete bestuurlijke keuzes voor bij de Voorjaarsnota 2027, zodat we deze kunnen verwerken in de Begroting 2028.
7.	IHP pag. 99, zijn de bedragen incl het realiseren van vervangende huisvesting?
Antwoord	Nee, de bedragen zijn exclusief kosten voor het realiseren van tijdelijke huisvesting. Deze kosten vallen buiten het IHP. Voor tijdelijke huisvesting wordt jaarlijks een apart bedrag van € 189.000 begroot.

Sociaal domein:

1.	Op p. 13 staat dat de personen met een bijstandsuitkering zijn gestegen. Kunt u aangeven of de oorzaken hiervan in beeld zijn?
Antwoord	De oorzaken hiervan zijn in beeld. De stijging wordt (mede) veroorzaakt door een groeiende afstand van de doelgroep tot de arbeidsmarkt en de wettelijke taakstelling vluchtelingen. Daarnaast is een oorzaak dat de samenstelling van de doelgroep verandert. Een groot deel van de inwoners die nu een uitkering ontvangt, heeft naast een afstand tot de arbeidsmarkt ook te maken met problemen zoals schulden, gezondheidsklachten, taalachterstanden of een gebrek aan opleiding. Hierdoor is uitstroom naar werk vaak complexer en kost deze meer tijd. Daarnaast groeit het aantal jongeren en inburgeraars in de bijstand. Hoewel er veel vacatures zijn, sluiten de eisen van werkgevers niet altijd aan bij de mogelijkheden van deze doelgroep. WerkSaam ondersteunt deze inwoners met maatwerk en intensieve begeleiding naar duurzaam werk.

2.	Op p. 90 wordt van de “piramide van ondersteuning” gesproken. Kunt u aangeven of dit bij een GR is ondergebracht? Wie/wat is hiervan de kartrekker? Ook vernemen wij graag welke kosten hiermee gemoeid zijn.
Antwoord	Dit is niet bij een GR ondergebracht. Het gaat om samenwerkingsafspraken tussen de 7 Westfriese gemeenten, 15 scholen voor voortgezet onderwijs en het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs West-Friesland. Deze afspraken gaan over de integrale samenwerking tussen onderwijs en gemeenten, waarbij ieder vanuit zijn eigen wettelijke verantwoordelijkheid bijdraagt aan een effectieve preventieve ondersteuning. Vanuit de gemeenten is een ambtelijke werkgroep betrokken met een projectleider van gemeente Hoorn. Voor Medemblik gaat het om een bijdrage van € 232.093 voor 2027 voor de inzet van MAZL, schoolmaatschappelijk werk en GGZ-expertise op alle vo-scholen in West-Friesland.
3.	Bij de taakvelden op p.98 zit er veel verschil tussen de verschillende kolommen mbt Jeugdhulp: taakveld 6.751 tot 6.763. Kunt u deze grote verschillen in bedragen toelichten?
Antwoord	In 2026 is de bijstelling van de herfstnota 2026 niet verwerkt omdat deze later is aangeboden aan uw raad dan de begroting 2027. Daarnaast worden uitgaven door het jaar heen geherrubriceerd conform de voorschriften van de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording). Dit zorgt voor verschuiving tussen de taakvelden.

Jeugdzorg - stijgende kosten en preventie
De kosten voor Jeugdzorg stijgen fors. In de begroting wordt gesproken over een stijging van bijna 19% ten opzichte van het beschikbare budget. Het college wil inzetten op preventie, vroegsignalering en lichte ondersteuning. Ook wordt gewerkt aan structurele ombuigingen.

4a	Kan het college inzichtelijk maken welk deel van deze stijging wordt veroorzaakt door een toename van het aantal jongeren dat zorg ontvangt en welk deel door hogere kosten per zorgtraject?
Antwoord	Met de beschikbare informatie kunnen we dat op dit moment niet inzichtelijk maken. In zijn algemeenheid zien we zien wel jeugdhulptrajecten waarbij de kosten (heel) ruim boven het gemiddelde liggen. We zijn bezig met de ontwikkeling van data dashboards die ons meer sturingsinformatie moeten geven.
4b	Hoe voorkomt het college dat toekomstige bezuinigingen uiteindelijk leiden tot hogere kosten voor specialistische jeugdzorg?
Antwoord	Het college deelt de 1e bezuinigingsvoorstellen met de daarbij behorende maatschappelijke effecten bij de Voorjaarsnota 2027.

4c	Welke concrete maatregelen neemt het college concreet in 2027 om deze stijging te beheersen, welke besparingen worden hiervan verwacht en hoe wordt gewaarborgd dat jongeren tijdig passende zorg blijven ontvangen?
Antwoord	Het college sluit zich aan bij het (landelijke) uitgangspunt dat preventie een middel is om de stijging van de jeugdhulpkosten te beheersen. We volgen daarbij de aanpak en maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd. De afgelopen vier jaar hebben we daar nog niet voldoende stappen in gezet. Daar gaan we de komende periode nadrukkelijker op inzetten. Daarbij wachten we met veel interesse de voortgangsrapportage af van de deskundigencommissie Van Ark, die verschijnt in Q1 2027. Meer concreet kunnen we een aantal knoppen benoemen waar we aan kunnen draaien, ofwel onderdelen waar we op in gaan zetten: • Bewegen naar het voorveld, inzetten van voorliggende voorzieningen • Zelf jeugdhulp verlenen • Toegankelijke zorg en ondersteuning dichtbij, inzet wijkteams • Samenwerking met externe verwijzers (huisartsen, gecertificeerde instellingen) en andere partners zoals het onderwijs • Realiseren verblijfsplekken door middel van een kleinschalige woonvoorziening • Gezinsgerichte (en 0-100) benadering. Bij alle maatregelen geldt dat de gemeente op grond van de Jeugdwet verantwoordelijk is voor de toegang tot, inzet van en financiering van jeugdhulp. Daarbij blijft de wettelijke jeugdhulpplicht onverminderd van kracht. Dit betekent dat jeugdigen en gezinnen die zijn aangewezen op jeugdhulp tijdig passende ondersteuning moeten kunnen ontvangen. Kostenbeheersende maatregelen moeten daarom zodanig worden vormgegeven dat de toegankelijkheid, kwaliteit en continuïteit van noodzakelijke jeugdhulp gewaarborgd blijven.

Extra rijksmiddelen voor vergrijzing
Op p.88 geeft het college aan dat de vergrijzing in gemeente Medemblik toeneemt maar laat tegelijkertijd de extra rijksmiddelen voor de WMO vanwege demografische ontwikkelingen structureel vrijvallen.

5.	Kan het college toelichten waarom deze middelen niet worden gereserveerd voor de verwachte stijgende zorgvraag en welk financieel risico de gemeente hiermee neemt voor de komende jaren?
Antwoord	We zien dat de vergrijzing in Medemblik de komende jaren toeneemt. Tegelijkertijd zien we dat de ontwikkelingen van de Wmo-uitgaven binnen de huidige budgetten kan worden opgevangen. In de begroting hebben we rekening gehouden met de verwachte ontwikkelingen van de Wmo-uitgaven voor de komende jaren op basis

	van het historische verloop van de kosten. Die prognoses geven op dit moment geen aanleiding om boven op de bestaande budgetten en reguliere indexaties extra middelen voor de Wmo te reserveren. Wij zien hierin geen aanvullend financieel risico voor de begroting, omdat de verwachte zorgvraag past binnen de beschikbare middelen.

Ontmoetingscentra

6.	Tijdens de Tour Sociaal op 18 september jl. is tijdens een presentatie de pilot met drie ontmoetingscentra (in Oostwoud, Wognum en Andijk) toegelicht. Deze pilot is gericht op het versterken van de sociale basis en het voorkomen en/ of verminderen van eenzaamheid. Wordt deze pilot in 2027 voortgezet en misschien zelfs uitgebreid naar meer kernen in de gemeente Medemblik?
Antwoord	De pilot Ontmoetingscentra wordt in 2027 doorgezet. Voor 2026 lag de focus op het opstarten van de ontmoetingscentra, het faciliteren van ontmoeting en het verkennen van de behoeften van inwoners. In 2027 ligt de nadruk op de verdere ontwikkeling van de centra en het uitbreiden van het aanbod met preventieve activiteiten zoals voorlichtingen. Daarnaast wordt de pilot geëvalueerd in 2027 en verkend of uitbreiding naar andere kernen mogelijk is, bij voorkeur in samenwerking met andere partijen.